

BORJA DUÑO

NO

siguis cruel!

PRINCIPIS ANTIESPECISTES
(el llibre que els animals volen que llegeixis)

Saldonar.

BORJA DUÑO

NO
siguis cruel!

PRINCIPIS ANTIESPECISTES
(el llibre que els animals volen que llegeixis)

Saldonar.

No siguis cruel!

© del text: Borja Duñó, 2025

© de la il·lustració de la coberta: CHAKRart/Shutterstock, 2025

© de la fotografia de l'autor: Maria Dias, 2025

© d'aquesta edició: Edicions Saldonar, 2025

Primera edició: febrer del 2025

Publicat per Edicions Saldonar

Alfambra, 16, 5è 2a

08034 Barcelona

edicions@saldonar.com

www.saldonar.com

@saldonar

Edició i producció: Francesc Gil-Lluch

Disseny i maquetació: Octavi Gil Pujol

Distribució: UDL

Thema: JBFU, LNKG, WBJK

ISBN: 978-84-19571-45-8

Dipòsit legal: B 1333-2025

Saldonar forma part de l'associació
d'editorials independents Llegir en Català.

Aquest llibre s'ha imprès amb paper procedent de boscos gestionats de manera sostenible, un òfset cru de 90 grams, i s'ha compaginat amb la tipografia Tiempos en cos 10.

Els titulars del *copyright* tenen els drets reservats.

TAULA

Animals 11	El xai i la poma 42
Especisme 13	Carnívors 44
Intel·ligència 16	Més excuses 46
Capacitats 19	Menjar de tot 49
Destrucció 22	Trossos de carn 51
Abús de poder 24	Necessitats bàsiques 53
Patiment 26	Cementiris amb potes 56
Distanciament 29	Qui et menges 59
Excuses 32	Dissonància cognitiva 61
Misèria 36	Clients de la mort 63
Sang 38	Benestar? 65
Confinament 41	En llibertat? 67

Fàcil	68	Cuina banal	108
Sa i barat	72	Revolució	111
Canviar	74	Beneficis per a qui?	116
Pressions	76	Lliures	119
Arguments	78	Ressò	120
Família	81	Caducitat	121
Convidats	83	Lluita	123
Bombardeig	85	Ni (poca) carn ni peix	125
Gust	88	Ni llet ni lactis	127
Disgust	92	Ni ous	131
Tradicció	94	De l'era	134
Costum	97	La mel, la seda, el carmí...	137
Nou hàbit	100	La part fosca de la ciència	140
Menjar fora	102	Zoos, circs, aquaris...	142
Quan no en saben	105		

Un nou món 145	Condicions dignes 168
I la proteïna? 147	Res és en va 171
Colors, textures i sabors 150	Un negoci funest 174
Impacte 152	Tant a la terra com al mar 177
Vida social 153	Optimisme i col·lapse 180
Parlar o callar 157	Indústria en crisi 184
Mai més... 159	El jovent 186
... contra ningú 160	Veganisme o barbàrie 189
Lleis 162	Un món just 192
I els treballadors? 164	

Agraïments 196

Bibliografia 199

*A la Laia i l'Aleu,
per a qui somio
un món millor.*

We will not be able to experience
that we are free until we feel that others are.

ANGELA DAVIS

Don't be cruel to a heart that's true.

ELVIS PRESLEY

Animals

Nosaltres també som animals, animals humans.

Som una espècie de l'ordre dels primats, de la infraordre dels simis, i compartim família amb altres homínids com els ximpanzés, els goril·les i els orangutans.

11

Però quan diem *animals* normalment ens referim als *animals no humans*.

És a dir, a tota la resta.

I no som tan diferents.

Els altres animals, com nosaltres, tenen una percepció subjectiva del món.

Són individus.

No són coses, són *algú*.

Com nosaltres, són capaços de sentir alegria, pena,
por, angoixa i dolor.

Estableixen relacions d'amor i d'amistat.

S'ajuden mútuament.

Juguen i s'ho passen bé junts.

S'angoixen quan veuen patir els altres.

Senten tristesa quan un dels seus es mor.

Volen estar amb les seves famílies.

12

Volen ser lliures.

Volen viure.

Especisme

Els humans creiem que alguns animals són superiors als altres.

I que nosaltres som superiors a tota la resta.

D'aquest sistema de creences en diem *especisme*.

13

La majoria de gent és especista. Vols saber si tu també ho ets?

Ets especista si:

Menges cadàvers o secrecions d'animals, et vesteixes amb les seves pells, pèls o plomes, et diverteixes veient-los en zoos, circs i altres *esports*, tradicions o espectacles, o uses conscientment productes que o bé s'obtenen de parts dels seus cossos o bé s'han testat o experimentat amb ells.

És a dir, si no ets vegana.

Una persona vegana rebutja qualsevol producte de l'explotació animal, i això inclou els ous, la llet i la mel, però també les peces de roba i els productes de cosmètica fets amb parts d'animals, i qualsevol activitat o espectacle que exploti o maltracti éssers *sentents*, és a dir, capaços de sentir emocions com el plaer i el dolor.

Per tant, si ets vegetariana (rebutges la carn però menges ous i lacticis) continues sent especista. Els teus actes impliquen una violència directa contra els animals.

14

També ets especista si estimes els gossos o els gats però et menges els porcs, les vaques, els pollastres o els habitants del mar.

D'aquest ordre de jerarquies que hem establert a conveniència nostra en diem *piràmide especista*.

L'especisme és completament arbitrari i només respon a interessos egoistes de la nostra espècie.

L'especisme és una condemna per a la gran majoria d'animals que viuen amb nosaltres en aquest planeta.

L'especisme serveix per justificar tot el mal que els fem.

L'especisme és terriblement cruel.